

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-376/16-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení	Základní škola Karla Hynka Máchy Doksy, Valdštejská 253, okres Česká Lípa - příspěvková organizace
Sídlo	Valdštejská 253, 472 01 Doksy
E-mail právnické osoby	info@zsdoksy.cz
IČ	70698511
Identifikátor	600074919
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vlastimil Tuťálek
Zřizovatel	Město Doksy
Místo inspekční činnosti	Valdštejská 253, 472 01 Doksy
Termín inspekční činnosti	6. 6. 2016 – 9. 6. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále „školský zákon“).

Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“) s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech rámcového vzdělávacího programu.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu podle § 5 odst. 2 školského zákona ve vybraných školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (školní družiny a školní kluby) a jeho naplňování v praxi.

Inspekční činnost v oblastech vymezených vybranými specifickými úkoly Plánu hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2015/2016 zaměřená na Vzdělávání v tělesné výchově, na Ochranu dětí a žáků před projevy šikany a na Asistenta pedagoga v základním vzdělávání.

Charakteristika

Právnická osoba vykonávající činnost školy sdružuje základní školu s kapacitou 620 žáků, školní družinu s kapacitou 75 žáků, školní jídelnu při základní škole s nejvyšším povoleným počtem 500 stravovaných osob. S účinností od 1. 9. 2016 se nejvyšší povolený počet žáků ve školní družině navyšuje na 120.

Ke vzdělávání škola přijímá zejména děti a žáky z Doks. Jde o jedinou základní školu ve městě. Část žáků dochází z okolních spádových obcí – Břehyně, Bezděz, Obora, Okna, Ždírec, Luka, Kruh, Žďár, Tachov, Korce, Zbýny, Skalka u Doks, Vrchovany a Staré Splavy. V letošním školním roce se v 19 třídách, z nichž je 11 na prvním stupni, aktuálně vzdělává 475 žáků. Součástí školy je speciální třída se čtyřmi spojenými ročníky a 14 zapsanými žáky. Celková kapacita školy je naplněna na 79 %. V průběhu posledních šesti školních roků se počet tříd zvýšil o jednu, počet zapsaných žáků se výrazně neměnil. Škola aktuálně eviduje 13 individuálně integrovaných žáků. Nikdo z žáků školy neplní povinnou školní docházku formou individuálního vzdělávání. Pět žáků se vzdělává v zahraničí. Cizí státní občanství má v současnosti jeden žák s odlišným mateřským jazykem. Do tří oddělení školní družiny bylo ke dni inspekční činnosti aktuálně zapsáno 69 účastníků, čímž nedošlo k překročení nejvyššího povoleného počtu.

Vzdělávací nabídka vychází ze ŠVP ZV s motivačním názvem „Škola školou“. Žáci ve speciální třídě jsou vzděláváni podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání zpracovaného podle přílohy pro upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále „ŠVP ZV - LMP“). Vzdělávání účastníků ve školní družině je realizováno podle vlastního Školního vzdělávacího programu pro školní družinu s motivačním názvem „Šikovné ruce má každý rád“ (dále „ŠVP ŠD“). Mimo pravidelné vyučování nabízí škola žákům pestrou zájmovou činnost a řadu kulturních a poznávacích akcí, čímž vytváří příhodné podmínky pro smysluplné využití jejich volného času.

Škola se prezentuje na veřejnosti, organizuje kulturní akce a vystoupení, zúčastňuje se znalostních i sportovních soutěží a olympiád, pravidelně uskutečňuje slavnostní vyřazení žáků 9. ročníku a ostatních absolventů.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Ředitel školy stanovil vizi školy v dokumentu „Strategický plán rozvoje školy na období let 2014 - 2018“. Koncepce je jasně formulovaná a zaměřená především na priority rozvoje vzdělání a stanovení cílů pro další rozvoj školy v oblasti řízení a správy, vzdělávání, v oblasti sociální, pedagogické, personální, materiálně technické a ekonomické, dále v oblasti informačních systémů a kontaktů s veřejností. Realizování výše uvedeného dokumentu je ředitelem průběžně sledováno a vyhodnocováno. Určené cíle jsou

srozumitelné, postupně uskutečňované a vždy na začátku školního roku na základě provedené analýzy aktualizované. Pracovníci školy i zřizovatel byli s koncepcí seznámeni.

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla škola zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. ŠVP ZV a ŠVP ZV - LMP byly vytvořeny pro 1. - 9. ročník. Jsou v nich formou číslovaných verzí zpracovány aktualizací změny včetně změn vycházejících z úprav Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání platných od 1. 9. 2013. Aktuální verze ŠVP ZV č. 5 je platná od 1. 9. 2015. Kvalitu zpracování hodnotí ČŠI jako výbornou. Kvalitativní posun v práci s tímto dokumentem umocňuje i skutečnost, že byl tzv. „převeden“ do elektronické podoby InspIS ŠVP. ŠVP ZV lze označit za příklad inspirativní praxe. Komparační analýzou uskutečněnou v průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že ŠVP ŠD je zpracován podle kritérií stanovených § 5 odst. 2 školského zákona. Vzdělávací programy jsou dostupné na veřejně přístupném místě ve škole a na webových stránkách školy.

Učební plány školních vzdělávacích programů jsou vypracovány v souladu s RVP ZV i s přílohou upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením a se školským zákonem. Škola zajišťuje výuku povinných vzdělávacích předmětů, využívá disponibilní hodiny ve shodě s cíli svého ŠVP ZV (např. na zavedení dalšího cizího jazyka od 6. ročníku, k posílení preferovaných vzdělávacích oborů a dále na pokrytí nabídky volitelných předmětů).

Škola má srozumitelně nastavená pravidla a vnitřní mechanismy k organizování vlastní činnosti v souladu s právním řádem. Ředitel školy plní povinnosti dané školským zákonem, zřídil pedagogickou radu jako svůj poradní orgán a projednává s ní zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Jako další podpůrné poradní orgány jsou ustanoveny metodická sdružení a předmětové komise, které přebírají spoluzodpovědnost za práci a výsledky v jednotlivých předmětech. Nastavená organizační struktura zohledňuje typ, velikost, aktuální potřeby a záměry rozvoje subjektu. K funkčnosti systému řízení přispívá používaný informační systém založený i na elektronickém předávání informací, na delegování rozhodovacích pravomocí, na stanovení kompetencí zaměstnanců a jejich odpovědnosti. Plánování a organizace provozu jsou funkční, strategie řízení mají stanoveny priority. Provázanost koncepčních záměrů s ostatními deklarovanými cíli a plány tvoří ucelený systém, který pozitivně ovlivňuje kvalitu podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání a naplňování školních vzdělávacích programů. Kontrolní systém vychází z podrobně zpracovaného plánu a zahrnuje všechny oblasti provozu instituce včetně stanovení kompetencí zodpovědných pracovníků. V rámci hospitační činnosti vedení školy sleduje a posuzuje úroveň kvality výuky dle stanovených kritérií. Hodnocení pedagogů realizuje pravidelně dvakrát ročně a při pohospitačních pohovorech. Pedagogická dokumentace je vedena pečlivě, přehledně a v předepsaném rozsahu. Řízení školy má stanovená pravidla, respektuje relevantní právní předpisy, je koncepční a cílené v souladu se záměry rozvoje organizace, zohledňuje vymezené priority subjektu a závěry z provedené analýzy činnosti školy.

Ředitel byl do funkce řádně jmenován zřizovatelem na základě konkurzního řízení a ve funkci v roce 2012 potvrzen na následující šestileté období. Svým vzděláním splňuje předpoklady pro výkon funkce. V rámci dalšího vzdělávání dokončil studium pro ředitele škol a školských zařízení a v rámci projektu ESF „Úspěšný ředitel“ absolvoval studium pro vedoucí pedagogické pracovníky v rozsahu 350 hodin. Získané znalosti účelně využívá ve své činnosti ve škole. Personální rizika sleduje a vyhodnocuje, přijímá eventuelní opatření k jejich odstranění.

Realizovaná personální politika vedení školy cíleně podporuje stabilizovaný, odborně kvalifikovaný pedagogický sbor a vytváří příznivé podmínky pro aktivní zapojení pedagogů do činnosti školy. Vzdělávání aktuálně zajišťuje 31 pedagogických pracovníků včetně tří vychovatelek školní družiny a asistentky pedagoga. Téměř všichni pedagogové splňují požadavky na odbornou kvalifikaci podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění. Výjimkou je zajištění výuky na 2. stupni nekvalifikovanou učitelkou, která v tomto školním roce dokončuje magisterské studium k získání požadované odborné kvalifikace. Jedna pedagožka pracuje bez požadované odborné kvalifikace na dobu určitou na částečné úvazky jako učitelka (přepočteno 0,50 úvazku) a vychovatelka školní družiny (přepočteno 0,07 úvazku), pro funkci asistentky pedagoga (přepočteno 0,25 úvazku) splňuje podmínky odborné kvalifikace. Na výše uvedené pozice zajišťované bez odborné kvalifikace uvedenou pracovníci ředitel vyhlásil výběrová řízení. Výchovná poradkyně, metodička prevence a koordinátoři ŠVP absolvovali stanovené studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů.

Plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) vychází z vlastního plánu a stanovením priorit reaguje na aktuální požadavky subjektu (zejména systematické a dlouhodobé vzdělávání jako týmu a studium k výkonu specializovaných činností) a současně dle možností akceptuje průběžné vzdělávací potřeby pedagogů dle jejich výběru na základě nabídky vzdělávacích institucí. Hlavní cíle DVPP vidí vedení školy zejména v prohlubování znalostí a dovedností v pedagogických, psychologických a sociálních aspektech pedagogické práce i se zřetelem na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, v zavádění inovačních metod a informačních technologií do výuky, v orientaci pedagogů v grantové problematice. Koncepce i realizace DVPP je na velmi dobré úrovni. Vedení školy podporuje sdílení zkušeností mezi jednotlivými pedagogy.

Zkvalitňování materiálních podmínek je jedním ze základních aspektů k naplňování koncepce ředitele školy. Jeho výsledkem je postupné vytváření předpokladů pro moderní vyučování, inspirativního a esteticky podnětného prostředí pro vzdělávání. V uplynulém období došlo k řadě změn s dopadem na zlepšení úrovně materiálně technických podmínek, jejichž současný stav je v souladu s cíli deklarovanými ve školním vzdělávacím programu. Objekt školy vybudovaný před padesáti lety prošel postupně několika etapami dostaveb a úprav. Přeměny byly zaznamenány při provádění dílčích i rozsáhlých rekonstrukcí (např. generální rekonstrukce školní jídelny a venkovního schodiště, renovace střechy sportovní haly, renovace malé tělocvičny, výměna oken, průběžné malování kmenových tříd aj.). Pozitivem je skutečnost, že škola je nyní plně bezbariérová. Výsledkem je velmi dobrý a v kontextu podobných základních škol nadstandardní stav. V hlavní budově školy a v dalších objektech jsou umístěny účelně vybavené kmenové třídy, odborné učebny jak pro předměty s přírodovědným či humanitním zaměřením, tak pro předměty výchovného charakteru a rovněž žákovská knihovna. Ve světlých, čistých a esteticky upravených třídách vybavených moderním nábytkem jsou pro výuku k dispozici dataprojektory, případně interaktivní tabule. Dvě počítačové učebny jsou vybaveny vyhovujícím počtem žákovských stanic. V rámci školy mají žáci a učitelé k dispozici téměř sto počítačů a funkční Wi-Fi připojení. Pro výuku pracovních činností škola nově zadaptovala školní dílny a funkčně je vybavila účelnými pracovními stoly a odpovídajícím náradím a nástroji. K výuce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce slouží i prostorná a funkčně zařízená školní kuchyňka a školní pozemek. Pro tělovýchovnou činnost jsou využívány dvě prostorné tělocvičny s potřebným vybavením a travnaté hřiště vyžadující rekonstrukci, která proběhne v letošním roce. Školní družina má k dispozici

vlastní prostory, které ve srovnání s ostatním zázemím školy působí poněkud stísněným dojmem.

Škola koncepčně usiluje o průběžný kvalitativní posun materiálních podmínek, věnuje stálou pozornost jejich optimálnímu a funkčnímu využívání a postupné obnově. Ředitel v tomto směru systematicky pracuje se strategickými dokumenty školy, má vytvořenu koncepci postupných úprav, inovace a průběžného zkvalitňování podmínek pro vzdělávání žáků. Finanční podmínky ho však nutí postupovat etapově, proto stanovil cíle v krátkém, střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu. Celkově velmi dobré materiálně technické podmínky vytvářejí příznivé předpoklady pro kvalitní zajištění výuky, umožňují realizovat požadavky osnov školních vzdělávacích programů a naplňovat záměry školy.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve škole i mimo školu jsou obsaženy ve školním řádu školy a v dokumentaci k bezpečnosti a ochraně zdraví (dále „BOZ“) a požární ochraně (dále „PO“). Vedení školy pečlivě analyzuje případná rizika v těchto oblastech při činnostech žáků ve škole i při vzdělávacích činnostech mimo školu. Žáci byli na začátku školního roku prokazatelně poučeni o BOZ a ochraně člověka za mimořádných událostí. K zajištění bezpečnosti má škola vypracovaný traumatologický plán, pravidelně organizuje cvičný evakuační požární poplach. Zaměstnanci školy jsou opakovaně školeni o bezpečnosti a ochraně zdraví a se zásadami poskytování první pomoci. Škola zajišťuje provádění pravidelných kontrol technických zařízení, revizí tělovýchovného nářadí v tělocvičnách a následné odstranění zjištěných závad. Objekt školy je zabezpečen před vniknutím neoprávněných osob uzamčeným vstupem se zvonkem a kamerovým systémem. Škola eviduje v knize úrazů všechny údaje o úrazech žáků, ke kterým došlo při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech.

Součástí školy je nově vybudovaná školní jídelna a kuchyň. Školní stravování umožňuje žákům, zaměstnancům školy a cizím strávníkům denně výběr z nabídky dvou druhů hlavních jídel a nápojů. Rozsah služeb a výše stravného odpovídá vyhlášce o školním stravování. Skladba a pestrost nabízených jídel splňuje výživové doporučení. Dietní stravování není zabezpečováno. Škola provozuje automat na mléčné výrobky a je zapojena do projektu „Ovoce do škol“ a „Mléko do škol“. Bezpečnost a ochrana strávníků základní školy je v době podávání jídel a nápojů zajištěna dohledem pedagogických pracovníků. Aktuální jídelní lístek je vyvěšen na informační tabuli ve školní jídelně a na webových stránkách školy. Školní stravování je poskytováno na velmi dobré úrovni.

V roce 2015 byl rozpočet základní školy pokryt čtyřmi zdroji financování, mezi které patřily státní rozpočet, příspěvek od zřizovatele včetně grantů, prostředky ESF a ostatní zdroje školy. Největším zdrojem školy byly finanční prostředky státního rozpočtu (72 %) na přímé náklady na vzdělávání, včetně dvou rozvojových programů MŠMT, které posílily rozpočet školy na platy. K pokrytí provozních výdajů, drobných oprav a vybavení škola využívá příspěvek od zřizovatele (17 %). Škole byly poskytnuty i finanční granty zřizovatele na vzdělávací činnost žáků, např. „Doksy zpívají“, „Vánoce na zámku“, a Libereckého kraje např. grant na nákup a obnovu sportovních pomůcek. Škola využila finanční prostředky z ESF (5 %) získané v rámci tří projektů OPVK „Výzva 56“ a „Výzva 57“ a „ICT do výuky krok za krokem“. Finanční prostředky z projektů byly v roce 2015 použity např. na vybavení školní dílny, nákup ICT a na zahraniční výjezd žáků a vzdělávání pedagogů v zahraničí. Součástí vícezdrojového financování byly ostatní zdroje školy (6 %), mezi které patřily především výnosy za stravování, výnosy za školní družinu a čerpání fondu. Škola provozuje doplňkovou činnost (stravování cizích strávníků a pronájmy tělocvičen), zisk je využíván ve prospěch hlavní činnosti školy. Finanční a materiální předpoklady školy vytváří velmi dobré podmínky pro její funkční chod

a umožňují realizovat školní vzdělávací programy. Dotace i ostatní zdroje školy jsou efektivně a účelně využívány.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Organizace vzdělávání a počty žáků v jednotlivých třídách jsou v souladu s právními předpisy. Výuka probíhala v podnětném edukačním prostředí. Interakce a komunikace se řídily dohodnutými pravidly jednání, žáci je akceptovali, mohli vyjádřit vlastní názor, současně byli vedeni k dodržování zásad slušného chování, vzájemné toleranci a komunikaci

Výuka na prvním stupni probíhala v souladu se ŠVP ZV. Převážná většina hospitovaných hodin se vyznačovala vysoce kvalitní, efektivní přípravou vyučujících. Zvolené metody i formy práce vedly k rozvoji klíčových kompetencí, respektovaly vzdělávací potřeby i individuální možnosti žáků a současně podporovaly rozvoj jednotlivých gramotností. Vhodná motivace a promyšlená stavba hodiny podněcovala žáky k formulování vlastního názoru a vzájemné komunikaci. Sledovaná výuka se často vyznačovala vysokou mírou samostatnosti a aktivity žáků i jejich zodpovědnosti za vlastní práci, případně za skupinu. Převážně frontálně řízená výuka byla efektivní, dařilo se začleňovat rozmanité aktivizující metody. Vhodné střídání činností přispívalo k udržení pozornosti žáků. Učitelky podporovaly rozvoj komunikativních dovedností, vedly žáky ke čtenářství. Pro průběh vzdělávání bylo charakteristické příjemné klima, žáci spolupracovali s vyučujícími, respektovali pokyny a plnili zadané úkoly. Projevoval se diferencovaný přístup vzhledem k odlišným schopnostem žáků. Interaktivní tabule byla využívána ve většině sledovaných hodin. Úroveň prokázaných znalostí a dovedností žáků pátých ročníků jsou předpokladem pro bezproblémový přechod na druhý stupeň. Příležitostí je vytváření prostoru k rekapitulaci probíraného učiva žáky, práce se sebereflexí, integrace sebehodnocení nebo vzájemného hodnocení. Příkladem inspirativní praxe a možností pro metodickou podporu a inspiraci dalších pedagogů byla výuka prvouky ve třídě II. B, která u žáků příkladně posilovala environmentální cítění a zájem o život v přírodě.

Sledovaná hodina českého jazyka ve IV. B měla pestrý a dynamický charakter s velmi účinnými motivačními prvky a hrami, několik minut vyučující nápaditě věnovala i relaxaci. Dařilo se jí střídat dobře volené činnosti a formy a zapojit do procesu prakticky všechny žáky. To se týkalo i jedné žákyně s kombinovaným postižením, která má přidělenou na část hodin (4 hodiny denně) asistentku pedagoga. Spolupráce vyučující s touto odborně kvalifikovanou a zkušenou asistentkou byla velmi efektivní a téměř ukázková.

Výuka se ve zhlédnutých hodinách přírodovědných předmětů na druhém stupni vyznačovala promyšlenou a uspořádanou organizací. Byly využívány účelně volené formy a metody práce, které podporovaly rozvoj cílových dovedností a znalostí žáků i v jednotlivých gramotnostech. Důraz byl kladen na přesné užívání odborné terminologie. Vyučující vedli žáky k logickému myšlení a vyvozování vztahů a souvislostí, pracovali s chybou. Dle možností využívali znalostí a zkušeností žáků, účelně aplikovali mezipředmětové souvislosti. Probírané učivo podávali přiměřeně věkovým schopnostem žáků, srozumitelně, věcně a odborně správně. Pozitivem bylo četné využívání ICT ve výuce vyučujícími a zčásti žáky. Ve všech hospitovaných hodinách byl zřejmý individuální přístup k žákům vyplývající z pedagogické diagnostiky. Členění hodin odpovídalo

psychohygienickým zásadám, tempo výuky vyučující přizpůsobovali aktuálním podmínkám v jednotlivých třídách. Ve výuce převládalo průběžné pozitivní a adekvátní hodnocení žáků vyučujícími, kteří respektovali jejich individuální dispozice, oceňovali zájem, snahu a pokrok, upozorňovali je na nedostatky. Vedení žáků k sebereflexi a vzájemnému hodnocení bylo zaznamenáno ve zhlédnutých hodinách sporadicky.

Výuka angličtiny v 8. ročníku byla účelná, efektivní a pro každého přínosná, a to i přes velmi odlišnou výchozí úroveň jazykových dovedností žáků. Ve sledovaných hodinách anglického jazyka však chybělo zřetelnější zakončení hodiny, shrnutí probraného učiva, hodnocení a případné vzájemné hodnocení žáků. Tyto prvky naopak nescházely v hodinách dějepisu v 6. a 7. ročníku, při nichž se zkušeným vyučujícím podařilo také propojit historickou látku s novodobými aktualitami a místními reáliemi. Přes zjevnou didaktickou kvalitu těchto a dalších hodin se vyučujícím ne vždy dařilo u sebe dodržet zejména v dialogických formách interakce se žáky přiměřenou spisovnou normu. Rovněž by bylo vhodné důsledněji vyžadovat spisovnou normu také v mluvním projevu žáků zvláště ve vyšších ročnících.

Sledované hodiny vyučovacího předmětu tělesná výchova na prvním (3. ročník) i druhém (9. ročník) stupni měly promyšlenou a pestrou strukturu. Střídáním jednotlivých aktivit přiměřených věku a možnostem jednotlivých žáků s primárním zaměřením na všestranný rozvoj pohybových aktivit (lehká atletika, míčové hry, dovednostní soutěže). Takto pojatá výuka tělesné výchovy cíleně podporovala rozvoj tělesné zdatnosti žáků.

Od školního roku 2007/2008 poskytuje škola vzdělávání žákům s lehkým mentálním postižením (dále „LMP“). Aktuálně je vzdělávání organizováno formou skupinové integrace ve speciální třídě zahrnující žáky 5., 6., 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá podle ŠVP ZV – LMP. Část (jazykové vyučování, výchovy aj.) absolvují tito žáci inkluzivně v běžných třídách daného ročníku, výuka většiny předmětů pak probíhá společně ve speciální třídě, avšak diferencovaně podle ročníků. Navíc i v těchto malých skupinách jsou žáci rozdílné mentální úrovně a odlišných znalostí a vědomostí. To klade značné nároky na přípravu vyučujících a organizaci výuky v hodinách včetně udržení nezbytné kázně a motivace žáků. Přes všechny organizační, metodické i výchovné těžkosti, dané zejména složením žáků v této značně heterogenní třídě, probíhá výuka velmi efektivně, s maximálním individuálním přístupem. K tomu napomáhá vysoce profesionální nasazení vyučujících, kteří mají vesměs dlouholeté zkušenosti s výukou žáků s LMP, a také účelné uspořádání „kmenové“ třídy a dalších učeben (např. jazyková) a jejich dobré vybavení pomůckami a technikou.

Ve sledované hodině matematiky ve speciální třídě vyučující promyšleně střídala různé metody a přístupy ke skupinám i jednotlivcům. Hodina byla dobře připravená s respektem k individuálním zvláštěm žáků, u nichž podporovala také přirozenou kreativitu a obrazotvornost. Velmi přínosné bylo využití didaktické techniky, resp. výukových programů. Výuka anglického jazyka ve speciální třídě (doplněné o několik žáků z 9. ročníku) měla pestrý průběh, motivovaní žáci dobře přejímali pokyny. Vyučující kladl důraz jak na zvládnutí nové látky, tak na kontinuální opakování základních jazykových dovedností, dařilo se mu udržet dobrou pozornost a kázeň.

Výchovně vzdělávací činnost ve školní družině byla charakteristická nápaditým střídáním činností. Žáci se dle svého zájmu zapojovali do nabízených aktivit (beseda o pohádce, hra s loutkovým divadlem, stolní hry). Důraz byl též kladen na relaxační činnosti, které byly uskutečňovány v rámci her uskutečňovaných v především v areálu školy (školní zahrada a školní hřiště). Vychovatelky tak nenásilnou a zábavnou formou rozvíjely částečně

řízenými činnostmi především komunikativní a sociální kompetence deklarované v ŠVP ŠD.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola zveřejňuje informace o své vzdělávací nabídce, záměrech a zápisu dětí k plnění povinné školní docházky na svých webových stránkách, na úředních deskách a informačních tabulích. Informace rovněž předává do mateřských škol, s kterými spolupracuje. Pravidelně před zápisem pořádá Den otevřených dveří pro mateřské školy. Přijímání dětí a žáků ke vzdělávání probíhá podle platných zákonných ustanovení. Je dodržován rovný přístup s vytvářením vhodných podmínek pro úspěšnou integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Škola rovněž respektuje potřeby jednotlivců při změně vzdělávacího programu.

Škola správně identifikuje a eviduje žáky se SVP a rozlišuje kategorie žáků zdravotně postižených, zdravotně znevýhodněných a sociálně znevýhodněných, případně mimořádně nadaných, poskytuje jim odpovídající podmínky pro jejich příznivý rozvoj. Kromě žáků zařazených do speciální třídy formou skupinové integrace jsou v běžných třídách zařazeni formou individuální integrace další žáci s poruchami učení, resp. jinými speciálně vzdělávacími potřebami, jejichž vzdělávání probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“). IVP jsou sestavené a pravidelně aktualizované a vyhodnocované ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními (příslušné pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra) – s nimi také škola průběžně spolupracuje při pedagogicko-psychologické diagnostice. Vytypovaným žákům škola zajišťuje kvalifikovanou logopedickou péči. Škola aktuálně neeviduje žádného žáka s mimořádným nadáním, u něhož by toto nadání bylo potvrzeno školským poradenským zařízením, podpora žáků s nadáním v dílčích oblastech byla v hospitovaných hodinách zaznamenána a je součástí pedagogického působení učitelů.

O problematiku výchovného poradenství se dělí dvě výchovné poradkyně (pro první a druhý stupeň). Vzhledem k velikosti školy se toto rozdělení ukázalo jako funkční a zajišťující patřičnou pozornost všem žákům. Zatímco na prvním stupni je těžiště práce výchovné poradkyně více v individuální péči o žáky se SVP, ve vyšších ročních postupně převládá důraz na kariérové poradenství. Velmi důležité je však průběžné společné řešení výchovných problémů, např. záškoláctví, projevů šikany a dalších negativních jevů. V závažných případech se osvědčila jednání výchovné komise. Škola pro vycházející žáky pořádá exkurze do atraktivních firem, žáci se zúčastňují besed s odborníky a veletrhů vzdělávání. Plán práce a ostatní dokumenty v oblasti výchovného poradenství jsou zpracovány kvalitně a konkrétně.

Činnost kvalifikované metodičky prevence rizikového chování vychází z obsáhlého školního minimálního preventivního programu aktualizovaného pro daný školní rok a souvisejících dokumentů (např. školní strategie prevence šikany). Všechny dokumenty kromě obecných cílů a zásad i postupů prevence rizikového chování žáků konkretizují přístupy k prevenci v jednotlivých ročních a kladou důraz na jednorázové akce ve škole i mimo školu a spolupráci s dalšími institucemi. Preventivní opatření podporují zdravý vývoj žáků a vytváří bezpečné prostředí ve škole i při akcích pořádaných školou.

Poradenské služby zabezpečují zejména výchovné poradkyně a metodička prevence, které operativně reagují na aktuální problémy a spolupracují s ostatními pedagogy a dalšími

odborníky. Škola zajišťuje potřebné podklady pro školská poradenská zařízení, realizuje jednání s rodiči žáků pro zajištění diagnostiky i následné péče. Celkově je oblast poskytování poradenských služeb na velmi dobré úrovni a pozitivně přispívá k realizaci hlavních výchovně vzdělávacích úkolů školy.

Subjekt má vytvořenu účinnou strategii na podporu úspěšnosti všech žáků včetně žáků se SVP, žáků talentovaných, jejichž nadání se snaží rozvíjet. V průběhu výuky vyučující zohledňují potřeby a možnosti žáků včetně žáků s případným sociálním handicapem, zdravotním znevýhodněním nebo postižením a vytvářejí pro ně příznivé sociální, emocionální i pracovní klima. Metody a formy práce jsou přizpůsobeny věku a individuálním možnostem a schopnostem žáků. Prevence školní neúspěšnosti zahrnuje jak průběžnou identifikaci žáků s rizikem prospěchového selhávání, tak individuální péči o žáky s vážnými problémy a popř. riziky opakování ročníku.

Hodnocení celkových výsledků vzdělávání školy tvoří provázaný systém. K práci se vzdělávacími výsledky žáků přistupuje vedení školy koncepčně, analyzuje je v závěrech prováděné hospitační činnosti, při které sleduje úroveň kvality výuky, metody a formy práce a naplňování cílů a strategií ŠVP ZV. Výsledky vzdělávání se pravidelně zabývá pedagogická rada a metodické orgány, zčásti jsou obsaženy ve výroční zprávě. Škola rovněž reaguje na případná rizika školní neúspěšnosti, pracuje s nimi a přijímá případná opatření vedoucí ke zkvalitňování úrovně vzdělávání. Rovněž oceňuje úspěšnost žáků v soutěžích a předmětových olympiádách.

Škola se v předcházejícím období zapojila do celostátního externího testování žáků i do testování mezinárodního. K ověřování úrovně znalostí a dovedností žáků používají vyučující vlastní testy zčásti i s využitím volně dostupných materiálů. Jako jeden z autoevaluačních nástrojů škola využívá externí testování Stonožka pro žáky 7. a 9. ročníku. Z porovnání dosažených výsledků těchto testů z českého jazyka a matematiky v 7. a 9. ročníku s výsledky testu obecně studijních předpokladů vyplynulo, že studijní potenciál žáků je využíván optimálně a výsledky v testech odpovídají úrovni jejich studijních předpokladů. V porovnání dosažených výsledků v českém jazyce i v matematice byli žáci 9. ročníku ve školním roce 2014/2015 orientačně na průměru zúčastněných škol, v letošním školním roce byly dosažené výsledky pod průměrem zúčastněných škol.

Meziroční srovnání závěrečné klasifikace předchozích uzavřených školních let nevykazuje významné odchylky. Školou zpracované přehledy dále dokládají, že ve školním roce 2014/2015 po opravných zkouškách prospělo 98 % žáků (z toho s vyznamenáním 47 %, prospělo 51 % žáků a necelá 2 % žáků ve škole neprospěla) sníženým stupněm z chování bylo klasifikováno 8 žáků, což činí 1,7 %. Počet udělených pochval mírně převyšoval počet uložených opatření k posílení kázně. Žáci školy byli úspěšní v přijímacím řízení na střední školy. Více než tři čtvrtiny z nich nastoupilo do škol s maturitními obory.

Významnou oblastí pro vyhodnocování výsledků vzdělávání a reprezentace školy je zapojování žáků do předmětových olympiád a soutěží, ve kterých dlouhodobě dosahují velmi dobrých výsledků na regionální i celorepublikové úrovni (vítězství v soutěži ve sportovní gymnastice). Jsou motivováni k dosahování výsledků adekvátních jejich studijním předpokladům a schopnostem, podle jejich zájmu ve vazbě k dalšímu studiu, v oblasti sportu apod.

Ředitel školy vytváří náležité podmínky pro činnost šestičlenné školské rady, účastní se jejich jednání a předkládá jí zákonem stanovené dokumenty ke schválení popř. k projednání. Spolupráci se zřizovatelem hodnotí jako velmi dobrou, přínosnou. Průběžně s ním projednává činnost a provoz organizace, návrhy a realizaci projektů, případně řeší

aktuální problémy ovlivňující chod subjektu. Škola vytvořila též podmínky pro práci žákovského parlamentu, do kterého jsou delegováni zástupci žáků tříd 4. - 9. ročníků. Žáci se pravidelně scházejí a aktivně jednají dle okolností i s vedením školy. Škola spolupracuje se zákonnými zástupci žáků, organizuje pro ně pravidelně třídní schůzky, prokazatelným způsobem i prostřednictvím elektronické žákovské knížky je průběžně informuje o výsledcích vzdělávání, o pořádaných akcích a činnosti školy. Zavedením elektronických žákovských knížek získala efektivní nástroj k operativní komunikaci a předávání informací. Dle potřeby organizace spolupracuje s orgánem sociálně právní ochrany dětí, s Pedagogicko-psychologickou poradnou v České Lípě a speciálně pedagogickými centry v Liberci. Na rozvoji osobnosti v oblasti dopravní výchovy, výchovy ke zdraví a BOZ kooperuje se složkami integrovaného záchranného systému. Mezi další společníky patří zejména Muzeum K. H. Máchy v Doksech a místní sportovní oddíly. Celkově je organizace otevřená rodičům žáků i veřejnosti. Spolupráce školy s partnery a institucemi je funkční.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *Odborně kvalifikovaný, stabilizovaný pedagogický sbor se zájmem o další vzdělávání.*
- *Koncepční řízení školy uskutečňované v souladu se stanovenými záměry rozvoje organizace, otevřený přístup k vedení pracovníků a trvalá snaha managementu získávat finanční prostředky v rámci vícezdrojového financování.*
- *Systematicky vedená dokumentace školy, která vytváří jednotný provázaný celek.*
- *Převedení ŠVP ZV do elektronické podoby InspIS ŠVP, jeho průběžné analyzování a aktualizace.*
- *Stálé úsilí managementu o udržení dobrého technického stavu školy, materiálních podmínek vzdělávání a jejich průběžné zkvalitňování.*
- *Naprostý bezbariérový přístup do všech prostor ve škole.*
- *Poskytování kvalitního stravování s možností výběru ze dvou hlavních jídel.*

Slabé stránky

- *Stísněné prostorové podmínky pro školní družinu.*

Návrhy na zlepšení (udržení) stavu

- *Směřování k vytváření schopností žáků při práci se sebereflexí a vzájemným hodnocením v kolektivu třídy.*
- *Vybudování venkovního schodiště se zábradlím ke školnímu pozemku.*
- *Kompletní rekonstrukce sportovního areálu včetně školního hřiště a přilehlého zázemí.*

Hodnocení vývoje

- *Průběžné trvalé zapojení školy do grantů, projektů.*
- *Realizace investičních akcí – rekonstrukce podkroví, zřízení osobního výtahu, generální rekonstrukce školní jídelny, výměna oken aj.*
- *Významné vylepšení materiálně-technických podmínek i vnitřního vybavení školy.*
- *Potvrzení ředitele školy ve funkci na období šesti let.*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Karla Hynka Máchy Doksy, Valdštejská 253, okres Česká Lípa – příspěvková organizace ze dne 11. 3. 2015 vydaná na základě usnesení Zastupitelstva města Doksy č. Z21/15 ze dne 11. 3. 2015 a účinná dnem 12. 3. 2015, včetně příloh
2. Jmenování do funkce ředitele příspěvkové organizace Základní školy Karla Hynka Máchy Doksy, Valdštejská 253, okres Česká Lípa – příspěvková organizace ze dne 30. 4. 2003 s účinností od 1. 5. 2003
3. Potvrzení ve funkci ředitele školy čj. NUDO/2323/2012 ze dne 2. 5. 2012 ne funkční období 6 let
4. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě s názvem Základní škola Karla Hynka Máchy Doksy, Valdštejská 253, okres Česká Lípa – příspěvková organizace č. j. MSMT-35736/2013 ze dne 3. 9. 2013
5. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. OŠMTS-033/2014-RZS ze dne 27. 8. 2014
6. Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení č. j. OŠMTS-061/2015-RZS ze dne 9. 11. 2015
7. Výpis správního řízení č. j. MSMT-11625/2014-2 ze dne 1. 4. 2014
8. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – základní škola ze dne 23. 5. 2016
9. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – školní družina ze dne 23. 5. 2016
10. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení – školní jídelna ze dne 23. 5. 2016
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků – doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a osvědčení o DVPP
12. Strategický plán rozvoje školy na období let 2014 – 2018 ze dne 1. 9. 2014
13. Osobní plán ředitele školy, nedatován
14. Plán práce školy na školní rok 2015/2016
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2015/2016 ze dne 1. 9. 2015
16. Plán hospitační činnosti ze dne 1. 9. 2015
17. Plán kontrolní činnosti - školní rok 2015/2016 ze dne 1. 9. 2015

18. Školní řád čj. ZŠ_KHM_278/15 platný od 1. 9. 2015
19. Pravidla hodnocení výsledků vzdělávání žáků čj. ZŠ_KHM_276/15 platná od 1. 9. 2015
20. Organizační řád čj. ZŠ_KHM_44/16 ze dne 14. 2. 2016
21. Elektronické třídní knihy vedené ve školním roce 2015/2016
22. Tiskové výstupy přehledu o prospěchu školy za školní rok 2014/2015 a 2015/2016
23. Přehled prospěchu jednotlivých tříd za školní rok 2014/2015
24. Přehled prospěchu jednotlivých tříd za 1. pololetí školního roku 2015/2016
25. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2012/2013 ze dne 13. 9. 2013
26. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2013/2014 ze dne 13. 9. 2014
27. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2014/2015 ze dne 18. 9. 2015
28. Záписы z jednání pedagogické rady ve školním roce 2015/2016
29. Rozvrh hodin jednotlivých tříd a pedagogických pracovníků platný ve školním roce 2014/2015
30. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Škola školou“ platný ode dne 1. 9. 2007; (pátá verze platná od 1. 9. 2015)
31. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – LMP platný ode dne 1. 9. 2007
32. Prevence rizikového chování čj. ZŠ_KHM_72/16 ze dne 22. 2. 2016
33. Směrnice k primární prevenci sociálně patologických jevů u žáků čj. ZŠ 53/08 ze dne 21. 1. 2008
34. Směrnice o poskytování poradenské služby ze dne 1. 9. 2015
35. Prevence šikany čj. ZŠ 75/09 ze dne 9. 2. 2009
36. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2015/2016
37. Minimální preventivní program pro školní rok 2015/2016
38. Plány práce výchovných poradkyň pro školní rok 2015/2016 pro 1. a 2. stupeň
39. Individuální vzdělávací plány pro školní rok 2015/2016 včetně souvisejících podkladů a dokumentů ve speciální třídě a v případech tzv. individuální integrace
40. Metodický pokyn ŘŠ – poučení žáků o bezpečnosti a PO, organizační řád školy, prevence úrazů - čj. ZŠ_KHM_50/13
41. Poučení žáků jednotlivých tříd na začátku školního roku 2015/2016
42. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině s motivačním názvem „Šikovné ruce má každý rád“ platný ode dne 1. 9. 2007
43. Vnitřní řád školní družiny účinný od 31. 8. 2012
44. Provozní řád školní družiny ze dne 28. 8. 2012
45. Přehledy výchovně vzdělávací práce ve školní družině vedené ve školním roce 2015/2016
46. Řád školní jídelny platný od 22. 2. 2016
47. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2015

48. Výkaz o školní družině Z 2-01 podle stavu k 31. 10. 2015
49. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2015
50. Účtový rozvrh rok 2015
51. Hlavní kniha 2015
52. Řády odborných učeben platné ve školním roce 2015/2016
53. Pokyn ředitele školy k minimálnímu standardu bezpečnosti
54. Metodický pokyn k mimořádným událostem – zásady a opatření
55. Traumatologický plán
56. Požární kniha – (požární poplach 29. 9. 2015)
57. Osvědčení o absolvování školení vedoucích zaměstnanců o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o požární ochraně
58. Zpráva o výchozí revizi elektrických zařízení (2015)
59. Dokument – začlenění do kategorie činností se zvýšeným požárním nebezpečím (2007)
60. Revize sportovního náradí a zařízení revize dětských hřišť, revize venkovních sportovních zařízení (2015) a revizní karty tělocvičného náradí
61. Kniha úrazů
62. Prezenční listina – školení první pomoci
63. Vyhledávání rizik - Identifikace nebezpečí a opatření k jejich odstranění v prostorách školy i při akcích mimo školu
64. Výkaz o činnosti školního stravování podle stavu k 31. 10. 2015
65. Jídelní lístky za měsíc květen 2016
66. Matrika strážníků školní rok 2015/2016, stav k 31. 5. 2016
67. Spotřební koš květen 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jan Vrabec, školní inspektor

J. Vrabec v. r.

PhDr. Vladimír Piša, školní inspektor

Vl. Piša v. r.

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor

Rambousek v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Kopčanová v. r.

V Liberci 20. 6. 2016

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vlastimil Tuřálek, ředitel školy

Mgr. Vlastimil Tuřálek v. r.

V Doksech 22. 6. 2016